

**NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O OZNAKAMA ZEMLJOPISNOG
PODRIJETLA I OZNAKAMA IZVORNOSTI
PROIZVODA I USLUGA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O OZNAKAMA ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA I OZNAKAMA IZVORNOSTI PROIZVODA I USLUGA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2., stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Oznaka zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga, kao i oznaka izvornosti, oblici su prava intelektualnog (industrijskog) vlasništva, koja su do donošenja Zakona o vinu (NN 96/03) i Zakona o hrani (NN 117/03) bila regulirana isključivo Zakonom o oznakama zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga (NN 78/99).

Stupanjem na snagu navedenih Zakona, postupak za registraciju oznake izvornosti ili oznake zemljopisnog podrijetla za hranu i vina i druge proizvode od grožđa i vina, voćna vina i druge proizvode na bazi voćnih vina, provodi Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva. Do sada je za provođenje postupka i registraciju oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti za sve proizvode i usluge bio nadležan isključivo Državni zavod za intelektualno vlasništvo. Trenutačno u Republici Hrvatskoj ima pet registriranih oznaka izvornosti («istarski pršut», «slavonski kulen», «paški sir» «slavonska šljivovica» i vino «dingač»), koje će se prenijeti u registre Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, kada oni budu ustrojeni u propisanom roku. U prijelaznim i završnim odredbama Zakona o hrani utvrđeno je da će ministar poljoprivrede i šumarstva u roku tri godine od stupanja na snagu Zakona o hrani, donijeti provedbene propise koji se odnose na postupak registracije oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti, te postupak u svezi njihova prava korištenja. Do tada važe provedbeni propisi doneseni uz Zakon o oznakama zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga (NN 78/99). Pokrenuti, a nedovršene postupci koji se odnose na proizvode čija se zaštita ostvaruje prema odredbama Zakona o hrani i Zakona o vinu, dovršit će se pred Zavodom prema Zakonu o oznakama zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga (NN 78/99). Ovaj način je predložen od Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, kako uvođenje novih pravnih rješenja u svezi primjene Zakona o hrani i Zakona o vinu ne bi zaustavilo i prouzročilo štetne posljedice za postupke u tijeku.

Za razliku od drugih prava industrijskog vlasništva koja imaju zakonom određen rok trajanja, zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti proizvoda i usluga nema vremenskog ograničenja. Ograničenje postoji kod prava korištenja zaštićene oznake i ono iznosi 10 godina od dana upisa u registar. Ovakvo rješenje postoji kako u važećem Zakonu tako i u prijedlogu ovoga Zakona. Istekom svakoga 10-godišnjega roka, pravo korištenja se može produžavati neograničeni broj puta, ako se uplati propisana pristojba i naknada troškova održavanja. Republika Hrvatska nije potpisnica Lisabonskog sporazuma za zaštitu i međunarodnu

registraciju imena podrijetla (Lisabon, 1958.). Ovaj Sporazum pravi razliku između oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga, tako da su predloženim rješenjima u Konačnom prijedlogu ovoga Zakona otvorene mogućnosti za pristupanje Republike Hrvatske i tom Sporazumu.

Ovaj oblik prava intelektualnog vlasništva do sada nije dovoljno korišten i iskorišten u Republici Hrvatskoj, iako bi se i na taj način mogla ugraditi dodana vrijednost u proizvode i usluge posebnih svojstava i kakvoće kojih u Republici Hrvatskoj ima puno više od do sada, pet, registriranih. To je kao cilj ugrađeno u strategiju poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske, koju je donio Hrvatski sabor u srpnju 2002. godine, kao jednu od sastavnica Strategije razvitka Republike Hrvatske «Hrvatska u 21 stoljeću». Da bi se taj cilj ostvario potrebno je provoditi kontinuirane edukacije putem odgovarajućih institucija. Prenošenjem nadležnosti za vođenje postupka registracije oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga i upis prava korištenja zaštićenih oznaka za hranu i vina i druge proizvode od grožđa i vina, voćna vina i druge proizvode na bazi voćnih vina, na Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva trebao bi biti pristupačniji potencijalnim korisnicima.

Novonastala pravna situacija zbog pravnih rješenja iz Zakona o hrani prema kojima je postupak registracije oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti za hranu i prešao u nadležnost Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, zahtjeva i nova pravna rješenja. Ovome treba dodati i činjenicu da se ostvarivanje prava u korištenju registriranih oznaka koje se odnose na proizvode iz Zakona o hrani i Zakona o vinu, provodi prema Zakonu o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga. Prema tome, ovaj Zakon treba biti *lex generalis* u odnosu na prethodno navedena dva Zakona, koji su *lex specialis* u odnosu na proizvode koji se prema tim zakonima mogu zaštititi oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom izvornosti. Zbog toga predloženi Zakon sadrži sve pravne institute potrebne za cjelovito reguliranje ove materije.

Novim Zakonom o oznakama zemljopisnoga podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga izvršeno je usklađivanje sa odredbama TRIPS-a, i Uredbom Vijeća (EEC) No 2081/92 od 14. srpnja 1992. godine, o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode, iako se ta Uredba najvećim dijelom odnosi na proizvode čija se registracija provodi prema odredbama Zakona o hrani. Ovaj Zakon primjenjivat će se u cijelosti na one poljoprivredne proizvode koji ne spadaju u područje hrane koje je definirano Zakonom o hrani.

Važeći Zakon o oznakama zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga je nejasan i nedovoljno preciziran u pojedinim segmentima. Boljom nomotehničkom obradom, jasnim definiranjem razlika između oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga, te uređenom strukturom Zakona, pridonijet će se učinkovitijoj primjeni u praksi.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim Zakonom uređuje se sljedeće:

- razgraničenje nadležnosti u odnosu na druge propise koji reguliraju ovu materiju;
- definiranje pojmova oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti;
- definiranje pojmova koji se odnose na tradicionalne nazive, generičke nazive, istoobličnice (homonime);

- utvrđivanje razloga zbog kojih se ne može štiti naziv mjesta podrijetla proizvoda ili usluge oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom izvornosti;
- pojavni oblik oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti;
- postupak i način ostvarivanja zaštite oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga;
- zastupanje stranih osoba;
- pravo korištenja oznake zemljopisnoga podrijetla i oznake izvornosti;
- zabrana korištenja oznake zemljopisnoga podrijetla i oznake izvornosti;
- odnos oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti prema žigovima;
- označavanje prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti;
- postupak upisa u registre (registar oznaka zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga i registar oznaka izvornosti proizvoda i usluga);
- postupak upisa korisnika oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti;
- način korištenja oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti;
- ograničenja u raspolaganju oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom izvornosti
- trajanje oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga;
- trajanje i prestanak prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga;
- međunarodni sporazumi;
- građanskopravna zaštita, privremene mjere i prekršajni postupak;
- prijelazne i završne odredbe.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Predloženim Zakonom o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti uređuje se novonastala pravna situacija s obzirom na odredbe o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti za proizvode koji se registriraju prema posebnim propisima (Zakonu o hrani i Zakonu o vinu). Na taj način se osiguravaju uvjeti za funkcioniranje cjelovitosti pravnog sustava. Pored rečenoga, donošenjem predloženoga Zakona osiguralo bi se:

- udovoljavanje svim zahtjevima koji proizlaze iz međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
- udovoljavanje svim zahtjevima koji, kao obvezatni, proizlaze iz Sporazuma o trgovačkim aspektima prava intelektualnog vlasništva,
- udovoljavanje svim zahtjevima koji, kao obvezatni, proizlaze iz Uredbe Vijeća o zaštiti oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode (EEC) No 2081/92 od 14. srpnja 1992. godine,
- stvaranje realnih uvjeta za prilagodbu gospodarstva Republike Hrvatske suvremenim gospodarstvima, posebice gospodarstvu Europske unije,
- stvaranje uvjeta za svestraniji razvoj Republike Hrvatske kao pretpostavke za njezino punopravno uključivanje u sustav Europske unije.

Predloženim Zakonom uređuje se područje oznaka zemljopisnog podrijetla, posebice oznaka izvornosti, na načelima koje primjenjuju zemlje Europske unije.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona neće biti potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članaka 159. i 161. Poslovnika Hrvatskog Sabora («Narodne novine» broj 6/02) predviđena je mogućnost da zakon može biti donesen po hitnom postupku ukoliko to, između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi. Imajući u vidu da ovaj prijedlog Zakona predstavlja usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske Unije te da je donošenje istog predviđeno Planom provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Dio prvi

OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se način stjecanja, sustav zaštite i ostvarivanje prava u korištenju oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na proizvode i usluge u dijelu u kojem je stjecanje, sustav zaštite i ostvarivanje prava u korištenju oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti uređeno posebnim propisima.

Oznaka zemljopisnog podrijetla

Članak 2.

(1) Oznaka zemljopisnog podrijetla je naziv regije, određenog mjesta ili, u posebnim slučajevima, zemlje koji se rabi za označavanje proizvoda ili usluga koji potječu iz te regije, mjesta ili zemlje te koji imaju određenu kakvoću, ugled ili drugo svojstvo što se pripisuje tom zemljopisnom podrijetlu i čija se proizvodnja i/ili obrada i/ili priprema odvija u određenom zemljopisnom području.

(2) Oznaka zemljopisnog podrijetla je i neka druga oznaka kojom se označava proizvod ili usluga koji potječu s određenog zemljopisnog područja, ako ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Oznaka izvornosti

Članak 3.

(1) Oznaka izvornosti je naziv područja, određenog mjesta ili, u posebnim slučajevima, zemlje koji se rabi za označavanje proizvoda ili usluga koji potječu iz tog područja, određenog mjesta ili te zemlje i čija je kakvoća ili čija su svojstva bitno ili isključivo nastala pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određene zemljopisne sredine i njezina se proizvodnja, prerada i priprema u cijelosti odvija u tom zemljopisnom području.

(2) Oznakom izvornosti smatra se i naziv koji nije administrativni zemljopisni naziv određene zemlje, regije ili mjesta, a koji je dugotrajnom uporabom u gospodarskom prometu postao općepoznat kao naziv proizvoda koji potječe iz tog područja, ako ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Tradicionalni nazivi

Članak 4.

Tradicionalni zemljopisni ili nezemljopisni nazivi koji se rabe za označavanje proizvoda ili usluge koji potječu iz neke regije ili iz nekog određenog mjesta mogu se registrirati kao oznake izvornosti, ako taj proizvod ili usluga udovoljava uvjetima navedenim u odredbama iz članaka 3. i 5. ovoga Zakona.

Podrijetlo sirovina

Članak 5.

Proizvod se iznimno može štiti oznakom izvornosti ako oznaka ima dokazano tradicionalno obilježje, iznimnu reputaciju i dobro je poznata i kada sirovine za proizvodnju tog proizvoda potječu s područja šireg ili različitog od područja prerade,

pod uvjetom da je područje proizvodnje sirovina ograničeno, da postoje posebni uvjeti za proizvodnju sirovina te da postoji sustav inspekcijske kontrole kojim se osigurava nadzor ispunjenja posebnih uvjeta.

Oblik Članak 6.

(1) Oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti mogu biti u obliku riječi, a oznaka zemljopisnog podrijetla može biti i u obliku slike.

(2) Oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti u obliku riječi može sadržavati jednu riječ ili skupinu riječi koje odgovaraju nazivu određenog zemljopisnog područja, koje ga uključuju ili koje upućuju na njega.

(3) Oznaka zemljopisnog podrijetla u obliku slike može biti kartografski prikaz ili neki drugi simbolični prikaz koji upućuje na to da proizvod ili usluga potječu iz određenog zemljopisnog područja.

Isključenje iz zaštite Članak 7.

Oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom izvornosti ne može se štiti naziv mjesta podrijetla proizvoda ili usluge:

1. ako zbunjuje javnost o zemljopisnom podrijetlu proizvoda ili usluge;
2. ako navodi na pomisao da dotični proizvod ili usluga potječu iz zemljopisnog područja koje nije stvarno mjesto njegova podrijetla na način koji javnost dovodi u zabludu o njegovu zemljopisnom podrijetlu;
3. ako svojim izgledom ili sadržajem može stvoriti zabunu u gospodarskom prometu glede vrste, podrijetla, kakvoće, načina proizvodnje ili drugih svojstava proizvoda ili usluga;
4. ako je uslijed dugotrajne uporabe u običnom govoru izgubio svoje zemljopisno značenje i postao generički naziv;
5. ako je jednak nazivu biljne sorte ili životinjske pasmine, ako bi to dovelo javnost u zabludu o zemljopisnom podrijetlu proizvoda ili usluge;
6. ako je protivan javnom poretku i ćudoređu;
7. ako nije zaštićen, ili nije više zaštićen, ili nije više u uporabi u zemlji podrijetla.

Generički nazivi Članak 8.

(1) Generički naziv znači naziv proizvoda ili usluge koji je, iako se odnosi na mjesto u kojemu je proizvod ili usluga izvorno nastao ili je stavljen na tržište, postao opći naziv tog proizvoda ili usluge.

(2) Naziv mjesta podrijetla, zaštićen oznakom zemljopisnog podrijetla, ne može postati generički naziv dok traje njegova zaštita po ovom Zakonu.

(3) Pri utvrđivanju da li je neki naziv postao generički u smislu stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir svi čimbenici, a osobito postojeća situacija u zemljopisnom području iz kojega taj naziv potječe, kao i u područjima potrošnje proizvoda.

Istoobličnice (homonimi)

Članak 9.

(1) Ako su nazivi dvaju ili više mjesta podrijetla proizvoda ili usluga jednaki ili gotovo jednaki u pisanom obliku (istoobličnice-homonimi), zaštita takvih naziva oznakom zemljopisnoga podrijetla ili oznakom izvornosti bit će odobrena svim osobama koje ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom i na način propisan Pravilnikom o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga kojim se uređuje provedba ovoga Zakona (u daljnjem tekstu Pravilnik), na načelima ravnopravnosti proizvođača na tržištu, istinitog obavješćivanja potrošača, te poslovanja u dobroj vjeri.

(2) Korisnik istoobličnice u obvezi je dati dovoljno informacija na etiketi ili pakirnom materijalu o stvarnom podrijetlu proizvoda da bi se istoobličnice mogle što bolje razlikovati jedna od druge i da ne bi obmanjivale javnost.

Domaće i strane osobe

Članak 10.

(1) Prava i obveze propisane ovim Zakonom odnose se na domaće pravne i fizičke osobe, kao i na strane fizičke i pravne osobe, uz ovdje propisana ograničenja za strane osobe.

(2) Strane osobe mogu tražiti zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti i upis ovlaštenih korisnika ako su im ta prava priznata u zemlji podrijetla i ako ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona.

(3) Za potrebe ovoga Zakona, izraz «zemlja podrijetla» obuhvaća i regionalni sustav u kojemu je izvršena registracija oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti za proizvode koji potječu s teritorija jedne države članice ili više njih.

(4) Prava iz stavka 2. ovoga članka strana osoba može koristiti i kada to proizlazi iz dvostranih ili međunarodnih ugovora o uzajamnoj zaštiti zemljopisnih oznaka podrijetla koje je zaključila ili ratificirala Republika Hrvatska.

Dio drugi

POSTUPAK STJECANJA ZAŠTITE

Zajedničke odredbe

Članak 11.

(1) Pravna zaštita oznaka zemljopisnoga podrijetla i oznaka izvornosti proizvoda i usluga ostvaruje se u upravnom postupku koji vodi Državni zavod za intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Zavod).

(2) Rješenje doneseno u postupku iz stavka 1. ovoga članka konačno je i protiv njega se ne može podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Način priznavanja zaštite

Članak 12.

(1) Zaštita naziva ili druge oznake mjesta podrijetla proizvoda ili usluga oznakom zemljopisnog podrijetla ostvaruje se upisom u registar oznaka zemljopisnog podrijetla.

(2) Zaštita naziva mjesta podrijetla proizvoda ili usluga oznakom izvornosti ostvaruje se upisom u registar oznaka izvornosti.

Osobe koje imaju pravo podnošenja prijave
Članak 13.

Pravo podnošenja prijave za upis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti imaju:

1. udruga proizvođača i/ili prerađivača određenog proizvoda ili davatelj usluga, bez obzira na pravni status koji ta udruga ima;
2. pojedini proizvođač i/ili prerađivač, neovisno o tome je li fizička ili pravna osoba, samo u slučaju:
  - ako je u vrijeme podnošenja toga zahtjeva jedini proizvođač ili prerađivač proizvoda ili davatelj usluge za koju zahtijeva registraciju oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti,
  - ako jedini on rabi izvorne i nepromjenljive lokalne postupke i
  - ako zemljopisno područje ima svojstva koja se znatno razlikuju od svojstava susjednih područja i/ili ako se svojstva proizvoda razlikuju;
3. tijela lokalne i područne samouprave, komore i institucije zainteresirane za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti na/u području njihova djelovanja.

Zastupanje stranih osoba
Članak 14.

(1) Strane pravne i fizičke osobe koje nemaju sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriju Republike Hrvatske mogu poduzimati radnje pred Zavodom samo preko ovlaštenih zastupnika upisanih u poseban registar Zavoda.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na državljane Republike Hrvatske koji nemaju prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriju Republike Hrvatske.

PRAVO KORIŠTENJA

Nositelji prava korištenja
Članak 15.

Zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla ili oznaku izvornosti mogu koristiti osobe koje udovoljavaju svim potrebnim uvjetima propisanim ovim Zakonom i koje su upisane u određeni registar korisnika.

Zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti
Članak 16.

- (1) Registrirane oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti štite se od:
1. korištenja od strane osobe koja ne obavlja i nema upisanu potrebnu djelatnost u određeni registar;
  2. bilo kojeg korištenja za označavanje proizvoda i usluga čija je kakvoća, ugled ili neko drugo svojstvo lošije od onoga koje je upisano u registar u pogledu zaštićene oznake;

3. bilo kojeg korištenja za označavanje proizvoda ili usluga koje nisu obuhvaćene registracijom, ali koji su iste vrste kao proizvodi ili usluge obuhvaćeni registracijom;
4. bilo kojeg korištenja lažne ili obmanjujuće obavijesti u pogledu zemljopisnoga podrijetla, naravi ili kakvoće proizvoda ili usluge na pakiranju, promidžbenom materijalu ili drugim dokumentima tako da ostavlja dojam postojanja veze između proizvoda ili usluge i zaštićenog naziva;
5. bilo kojeg korištenja koje, iako potpuno vjerodostojno u pogledu naziva teritorija, regije ili mjesta s kojega potječu proizvod ili usluga, javnost navodi na pogrešno mišljenje da proizvod ili usluga potječu s drugog područja;
6. bilo kojeg korištenja prijevoda ili transliteracije, čak i kad je naznačeno pravo podrijetlo proizvoda ili usluge i naziva koji je popraćen izrazom “stil”, “tip”, “način”, “po postupku”, “metoda”, “proizveden u”, “imitacija” i slično;
7. svakog drugog postupak koji bi mogao dovesti javnost u zabludu o zemljopisnom podrijetlu proizvoda ili usluge.

(2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na korištenje naziva, koji je dio naziva tvrtke tijekom njezina djelovanja, osim ako je takav naziv korišten sa svrhom obmanjivanja javnosti.

Odnos prema žigovima
Članak 17.

(1) Žig za koji je podnesena prijava ili je registriran i korišten u dobroj vjeri prije podnošenja zahtjeva za upis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti i služi za označavanje proizvoda i usluga koji su istovjetni ili su iste vrste kao i zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti može se koristiti i dalje te se neće poništavati iz razloga što u svojem nazivu sadržava oznaku zemljopisnog podrijetla.

(2) Žig koji se sastoji od oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, ili sadržava navedene oznake, a odnosi se na proizvode ili usluge koje ne potječu s naznačenog područja poništiti će se, ako bi uporaba tih oznaka javnost mogla dovesti u zabludu o stvarnom podrijetlu proizvoda ili usluge.

(3) Postupak poništaja pokreće se po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe.

Označavanje prava korištenja
Članak 18.

Korisnik oznake zemljopisnog podrijetla ima pravo uz zaštićeni naziv staviti znak “ZP” u krugu za oznaku zemljopisnog podrijetla, odnosno “I” u krugu za oznaku izvornosti.

Dio treći

POSTUPAK UPISA

Registri

Članak 19.

(1) Zavod vodi registar o podnesenim prijavama za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla i registar zaštićenih oznaka zemljopisnoga podrijetla koje se stječu po odredbama ovoga Zakona.

(2) Zavod vodi registar o podnesenim prijavama za zaštitu oznake izvornosti i registar zaštićenih oznaka izvornosti koje se stječu po odredbama ovoga Zakona.

(3) Upis u registar vrši se na hrvatskom jeziku, a strana osoba uz ovjerovljeni prijevod javne isprave na hrvatski jezik treba priložiti tu ispravu i na službenom jeziku zemlje podrijetla.

(4) Podaci koji se upisuju u registar određuju se Pravilnikom.

(5) Registri iz stavka 1. i 2. ovoga članka javni su i svi zainteresirani imaju pravo uvida, bez plaćanja posebnih pristojbi i naknade troškova.

(6) Zainteresirana osoba može od Zavoda zatražiti ispis ili izvadak iz registra uz plaćanje propisane naknade troškova.

Pokretanje postupka upisa

Članak 20.

(1) Postupak za upis u registar oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti proizvoda i usluga pokreće se pisanom prijavom s određenim zahtjevom.

(2) Zahtjevom iz prijave može se zatražiti zaštita samo jedne oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, koja se odnosi samo na jednu vrstu proizvoda ili usluga.

(3) Prijava se podnosi Zavodu u obliku koji je propisan Pravilnikom.

(4) Ako je prijava dostavljena telefaksom podnositelj mora dostaviti prijavu u originalu najkasnije u roku 15 dana od dostave izvršene telefaksom.

Prijava

Članak 21.

Prijava za upis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti mora sadržavati sljedeće:

1. zahtjev za upis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti;
2. specifikaciju (opis);
3. dokaz o zaštiti oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti u obliku prijepisa javne isprave ili drugog pravnog akta na službenom jeziku zemlje podrijetla i ovjerovljeni prijevod na hrvatski jezik, ako je podnositelj strana osoba;
4. dokaz o uplaćenju upravnoj pristojbi i troškovima postupka;
5. punomoć, ako podnositelja prijave zastupa ovlašteni zastupnik ili opunomoćenik;
6. potpis podnositelja prijave ili njegova zastupnika, odnosno opunomoćenika.

Zahtjev za upis
Članak 22.

Zahtjev za upis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti sadržava:

1. podatke o podnositelju prijave, uključujući podatke o udruženju koje podnosi zahtjev i o svakom pojedinom proizvođaču, odnosno pružatelju usluga koji pripada tom udruženju;
2. oznaku zemljopisnog podrijetla ili oznaku izvornosti koja se namjerava zaštititi;
3. podatke o vrsti proizvoda ili usluge koji se označavaju određenim zemljopisnim nazivom ili nekom drugom oznakom;
4. dokaze o pravu na podnošenje prijave, ako je podnositelj fizička osoba iz članka 13. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona;
5. kratak sažetak opisa, koji odgovara sadržaju priložene specifikacije iz članka 21. ovoga Zakona;
6. podatke o zastupniku ili opunomoćeniku, ako ga podnositelj prijave ima;
7. potpis podnositelja prijave ili njegova zastupnika, odnosno opunomoćenika.

Specifikacija oznake zemljopisnog podrijetla
Članak 23.

(1) Specifikacija oznake zemljopisnog podrijetla mora sadržavati sljedeće:

1. naziv proizvoda ili usluge;
2. osobita svojstva, koja su detaljno i stručno opisana i iz kojih proizlazi da se radi o proizvodima ili uslugama posebne kakvoće, ugleda ili nekih drugih posebnih svojstava;
3. precizno određivanje zemljopisnog područja na koji se zahtjev odnosi;
4. druge podatke koji upućuju da je riječ o proizvodima ili uslugama posebne kakvoće, ugleda ili nekih drugih posebnih svojstava;

(2) Specifikacija može sadržavati i podatke o posebnim svojstvima sirovina ili informacije o posebnom načinu uporabe proizvoda ili usluga, kao i druge podatke za koje podnositelj prijave smatra da mogu potvrditi navode iz prijave da je doista riječ o proizvodima i uslugama posebne kakvoće, ugleda ili nekih drugih posebnih svojstava.

(3) Specifikacija treba dati jasan i kompletan prikaz svih navoda iz kojih proizlazi da su posebna svojstva proizvoda ili usluga za koje se traži oznaka zemljopisnog podrijetla u svezi sa zemljopisnim područjem s kojega potječu.

(4) Ako se ista oznaka zemljopisnoga podrijetla koristi za označavanje više različitih proizvoda ili usluga za svaki proizvod ili uslugu podnosi se zasebna specifikacija.

Specifikacija oznake izvornosti
Članak 24.

Specifikacija oznake izvornosti mora sadržavati sljedeće:

1. naziv proizvoda ili usluge;
2. opis proizvoda ili usluge, uključujući sirovinu, iz kojih je vidljivo da su određena kakvoća i svojstva proizvoda ili usluge isključivo ili presudno nastali pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određenog zemljopisnog područja;

3. definiciju zemljopisnog područja i definiciju područja iz kojeg mogu dolaziti sirovine, ako se ono razlikuje od područja u kojem se obavlja obrada i, u tom slučaju, dokaz da je udovoljeno zahtjevima iz članka 5. ovoga Zakona;
4. opis postupka dobivanja proizvoda i, po potrebi, izvornih i nepromjenljivih lokalnih postupaka;
5. posebnosti u pružanju usluga koje su vezane uz zemljopisno područje.

POSTUPAK UPISA KORISNIKA

Prijava Članak 25.

(1) Postupak za upis korisnika oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti pokreće se podnošenjem prijave za upis prava korištenja. Tu prijavu može podnijeti osoba koja je ujedno i podnositelj prijave za upis u registar oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti iz članka 13. ovoga Zakona.

Ako je podnositelj prijave za upis prava korištenja udruga proizvođača ili prerađivača, prijava se podnosi u ime članova te udruge.

U slučaju iz članka 13. stavka 1. točke 3. postupak za upis prava korištenja mogu pokrenuti i proizvođači ili prerađivači proizvoda ili osobe koje obavljaju usluge na koje se odnose oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, ako udovoljavaju uvjetima navedenim u ovom Zakonu i Pravilniku.

(2) Prijava za upis prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti mora sadržavati sljedeće:

1. zahtjev za upis prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti,
2. dokaz o obavljanju određene djelatnosti,
3. dokaz podnositelja da je nadležnoj inspekciji ili bilo kojem drugom stručnom tijelu povjerio redovitu kontrolu udovoljavanja zahtjevima u pogledu prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla utvrđenim u članku 23. ili u pogledu prava korištenja oznake izvornosti utvrđenim u članku 24.,
4. dokaz nadležne inspekcije ili kojeg drugog stručnog tijela o obavljenoj kontroli proizvoda ili usluga na način utvrđen člankom 23. ovoga Zakona za upis prava korištenja zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, ili člankom 24. za upis prava korištenja zaštićene oznake izvornosti,
5. druge podatke propisane Pravilnikom.

Zahtjev za upis prava korištenja Članak 26.

Zahtjev za upis prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti mora sadržavati:

1. podatke o podnositelju prijave,
2. naziv proizvoda ili usluge za koji se traži upis,
3. dokaz o plaćenju pristojbi, odnosno naknadi troškova,
4. potpis podnositelja prijave ili njegova zastupnika, odnosno opunomoćenika.

Dio četvrti

POSTUPAK ISPITIVANJA PRIJAVE

Formalno ispitivanje

Članak 27.

(1) Zavod ispituje urednost podnesene prijave na način da utvrđuje je li udovoljeno uvjetima propisanim odredbama iz članaka od 21. do 26. ovoga Zakona.

(2) Ako utvrdi da prijava nije uredna, Zavod dostavlja podnositelju prijave rezultat ispitivanja s navedenim razlozima zbog kojih se prijava ne može smatrati urednom i poziva ga na uklanjanje nedostataka u roku od 30 dana.

(3) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave Zavod može produžiti rok iz stavka 2. ovoga članka, ali ne duže od ukupno šest mjeseci od prvog poziva na uređenje.

(4) Ako podnositelj prijave u određenom roku ne uredi prijavu ili ne uplati propisanu pristojbu i naknadu troškova, Zavod donosi zaključak o odbacivanju prijave za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, odnosno prijave za upis prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti.

Supstancijalno ispitivanje

Članak 28.

(1) Nakon okončanja postupka formalnog ispitivanja urednosti podnesene prijave iz članka 21. ili članka 25. ovoga Zakona i ako je ona uredna, Zavod provodi supstancijalno ispitivanje podnesene prijave.

(2) Ako utvrdi da prijava ne ispunjava potrebne uvjete, Zavod dostavlja podnositelju prijave rezultat ispitivanja s navedenim razlozima zbog kojih se ne može ostvariti zaštita oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, odnosno priznati pravo korištenja istih i poziva ga da se u određenom roku izjasni o navedenim razlozima.

(3) Na obrazloženi zahtjev podnositelja prijave Zavod može produžiti rok iz stavka 2. ovoga članka, ali ne duže od ukupno šest mjeseci od poziva na izjašnjenje.

(4) Ako se podnositelj prijave uopće ne izjasni ili ako se izjasni, a Zavod smatra da se prijavljena oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti ne može zaštititi, odnosno da se određenoj osobi ne može priznati pravo korištenja, Zavod će rješenjem odbiti zahtjev za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, odnosno zahtjev za priznanje prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti.

(5) Ako Zavod u provedenom postupku utvrdi da prijava za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti ispunjava formalne i supstancijalne uvjete za priznanje, objavit će ju i na taj način učiniti dostupnom javnosti.

Objava prijave

Članak 29.

(1) Prijava za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti objavljuje se u službenom glasilu Zavoda.

(2) Sadržaj podataka iz prijave koji se objavljuje propisuje se Pravilnikom.

PRIGOVOR

Postupak povodom prigovora Članak 30.

(1) Svaka zainteresirana osoba koja ima poslovni nastan ili prebivalište na području Republike Hrvatske može u propisanom roku podnijeti prigovor na objavljenu prijavu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti ako smatra da ona ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

(2) Nositelj trgovačkog imena ili registriranog žiga može u propisanom roku podnijeti prigovor na objavljenu prijavu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti ako je ta oznaka u cijelosti ili djelomično identična s tim trgovačkim imenom ili s tim žigom registriranim u dobroj vjeri i ako bi zaštita oznake mogla ugroziti pravo tog trgovačkog imena ili tog žiga s obzirom na stvarnu vjerojatnost zabune.

(3) Pravo na prigovor pripada nositelju žiga koji je stekao posebnu reputaciju i poznatost kroz raniju dugotrajnu uporabu ako bi zaštita oznake, koja je u cijelosti ili djelomično identična s tim žigom, mogla potrošača dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda.

(4) Prigovor na stjecanje prava korištenja ne može se podnositi.

(5) Prigovor se podnosi Zavodu u roku od tri mjeseca od dana objave prijave u službenom glasilu Zavoda i mora sadržavati odgovarajuće dokaze iz kojih će biti vidljivo da se prijavljena oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti ne može štititi po ovom Zakonu.

(6) Ako Zavod utvrdi da prigovor ne ispunjava formalne uvjete iz ovoga članka, jer podnositelj nije podnio prigovor u propisanom roku ili nije dostavio potrebne dokaze, donijet će zaključak o odbacivanju prigovora i o tome obavijestiti podnositelja prijave i podnositelja prigovora.

(7) Ako Zavod utvrdi da prigovor ispunjava potrebne formalne uvjete, nastavlja postupak po podnesenom prigovoru.

Ispitivanje prigovora Članak 31.

(1) Zavod će dostaviti prigovor s priloženim dokazima podnositelju prijave za opis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti i zatražiti očitovanje na navode iz prigovora i priložene dokaze, u roku 30 dana od dana dostavljanja.

(2) Na zahtjev podnositelja prijave koji je dužan dokazati opravdanost takva zahtjeva, taj rok Zavod može produžiti za još najviše 30 dana.

(3) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne dostavi očitovanje na prigovor, Zavod će obustaviti postupak po podnesenoj prijavi.

(4) Nakon primitka očitovanja na prigovor Zavod provodi postupak ispitivanja njegove utemeljenosti.

(5) Ako utvrdi potrebnim za donošenje odluke po prigovoru, Zavod može zatražiti stručno mišljenje od relevantne institucije ili pojedinca o spornim pitanjima iz prigovora.

(6) Ako Zavod utvrdi da je prigovor neopravdan, prigovor se odbija i o tome se dostavlja rješenje podnositelju prigovora i podnositelju prijave.

(7) Ako Zavod u postupku ispitivanja prigovora utvrdi da je prigovor opravdan, on odbija prijavu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti i o tome dostavlja rješenje podnositelju prigovora i podnositelju prijave.

Dio peti

UPIS U REGISTAR I PRAVA KOJA IZ TOG PROIZLAZE

Upis u registar oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti

Članak 32.

(1) Ako prijava za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti ispunjava sve uvjete i ako ne bude podnesen prigovor, ili prigovor bude odbijen ili odbačen, Zavod će donijeti rješenje o zaštiti oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti i upisati zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla u registar oznaka zemljopisnog podrijetla, a zaštićenu oznaku izvornosti u registar oznaka izvornosti.

(2) Ako prijava za upis prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti ispunjava propisane uvjete, Zavod će pozvati podnositelja prijave da uplati propisanu pristojbu i naknadu troškova za prvih deset godina korištenja oznake i da uplati troškove objave podataka o pravu korištenja, te da dostavi dokaz o izvršenim uplatama.

(3) Ako podnositelj prijave u navedenom roku ne uplati propisanu pristojbu i naknadu troškova i ne dostavi dokaz o izvršenoj uplati, Zavod će odbaciti prijavu za upis prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti.

Upis u registar ovlaštenih korisnika

Članak 33.

Kada podnositelj prijave dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona, Zavod će donijeti rješenje o priznanju prava na korištenje oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti i pravo na korištenje oznake zemljopisnog podrijetla upisati u registar ovlaštenih korisnika oznaka zemljopisnog podrijetla, a pravo na korištenje oznake izvornosti upisati u registar ovlaštenih korisnika oznaka izvornosti.

Drugostupanjski postupak

Članak 34

Protiv konačnih odluka Zavoda o prihvaćanju ili odbijanju upisa u registar prema člancima 32. i 33. ovoga Zakona može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Sadržaj upisa u registar

Članak 35.

U registar oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti upisuju se sljedeći podaci:

1. zemljopisni naziv koji se štiti oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom izvornosti,
2. vrsta proizvoda ili usluge koja se štiti oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom izvornosti,

3. izgled (oblik) oznake zemljopisnog podrijetla,
4. ovlaštene korisnici oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti,
5. drugi podaci propisani Pravilnikom.

Registar ovlaštenih korisnika

Članak 36.

U registar ovlaštenih korisnika oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti upisuju se sljedeći podaci:

1. ime i prezime, odnosno naziv i adresa, odnosno poslovni nastan ovlaštenog korisnika oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti,
2. naziv koji se štiti oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom izvornosti,
3. registarski broj oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti,
4. drugi podaci propisani Pravilnikom.

Objava

Članak 37.

(1) Podaci o zaštićenoj oznaci zemljopisnog podrijetla ili oznaci izvornosti objavljuju se u službenom glasilu Zavoda.

(2) Podaci koji se objavljuju u službenom glasilu Zavoda propisuju se Pravilnikom.

(3) Za objavu zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti uplaćuje se propisana naknada troškova objave utvrđena posebnim propisom.

Način korištenja

Članak 38.

(1) Ovlaštene korisnik oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti ima pravo koristiti zaštićeni naziv isključivo za označavanje vrste proizvoda na koji se ta oznaka odnosi.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća i uporabu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti na sredstvima za pakiranje, katalogima, prospektima, oglasima i drugim oblicima poslovne dokumentacije, kao i uvoz i izvoz proizvoda označenih tom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom izvornosti.

Isprava

Članak 39.

(1) Nakon upisa prava korištenja zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti u određeni registar i nakon uplate propisane naknade troškova za izdavanje isprave, Zavod će izdati ovlaštenom korisniku ispravu o pravu korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti.

(2) Oblik i sadržaj isprave propisuje se Pravilnikom.

Ograničenja u raspolaganju
Članak 40.

(1) Oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti ne može biti predmet ugovora o prijenosu prava, licenci, zalogu, franšizi ili bilo kojeg drugog oblika ustupanja prava.

(2) Ako je oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti predmet prijavljenog ili registriranog žiga, takav se žig ne može prenositi, ustupati, davati u zalog i slično.

(3) Oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti koja ima više ovlaštenih korisnika može biti predmet samo zajedničkog žiga.

Trajanje zaštite
Članak 41.

Trajanje oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga nije ograničeno.

Trajanje i produljenje prava korištenja
Članak 42.

(1) Pravo korištenja oznake zemljopisnog podrijetla traje deset godina od dana upisa ovlaštenog korisnika u registar ovlaštenih korisnika oznake zemljopisnog podrijetla ili u registar ovlaštenih korisnika oznake izvornosti.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se na zahtjev ovlaštenog korisnika produžavati neograničeni broj puta, pod propisanim uvjetima.

(3) Produženje prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti odobrit će se nakon uplate propisane pristojbe i naknade troškova održavanja.

(4) Upis u registar produženja prava korištenja izvršit će se na način utvrđen Pravilnikom.

Dio šesti

BRISANJE UPISA U REGISTAR

Prestanak prava korištenja
Članak 43.

Pravo korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti prestaje prije isteka roka iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona u sljedećim slučajevima:

1. ako se ovlašteni korisnik odrekne prava korištenja – sljedećeg dana od dana dostave Zavodu podneska o odricanju;
2. na temelju pravomoćne sudske odluke ili koje druge odluke nadležnog tijela u slučajevima predviđenim ovim Zakonom – danom određenim tim odlukama;
3. ako je prestala postojati pravna osoba, odnosno ako je umrla fizička osoba, koja je nositelj prava – danom prestanka, odnosno danom smrti.

*Proglašavanje ništavim rješenja o zaštiti oznake zemljopisnog podrijetla
i oznake izvornosti*

Članak 44.

(1) Rješenje o zaštiti oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, proglašava se ništavim ako se utvrdi:

1. da nisu postojali uvjeti za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga propisani ovim Zakonom;
2. da je postojala neka od zapreka propisana odredbom članka 7. stavka 1. točke od 1. do 7. ovoga Zakona;
3. da je prijava za upis podnesena od neovlaštene osobe.

(2) Postupak za proglašavanje ništavim rješenja iz stavka (1) ovoga članka može pokrenuti Zavod po službenoj dužnosti, na prijedlog zainteresirane osobe ili državnog odvjetnika i to za cijelo vrijeme trajanja zaštite.

(3) Proglašavanje ništavosti oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti upisuje se u registar i objavljuje u službenom glasilu Zavoda.

Ukidanje rješenja o priznanju prava korištenja

Članak 45.

(1) Rješenje o priznanju prava korištenja od strane ovlaštenog korisnika može se ukinuti, ako se utvrdi da su prestali postojati uvjeti za priznanje toga prava predviđeni ovim Zakonom. U postupku po zahtjevu za ukidanje rješenja o priznanju prava korištenja, ovlašteni korisnik dužan je dokazati postojanje uvjeta za priznanje prava korištenja.

(2) Postupak ukidanja rješenja iz stavka 1. ovoga članka provodi se pred Zavodom, a pokreće se po službenoj dužnosti, na prijedlog zainteresirane osobe ili na prijedlog državnog odvjetnika.

Pravni učinci ukidanja rješenja

Članak 46.

Osobi koja je upisana u registar ovlaštenih korisnika oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti prestaje pravo korištenja nakon pravomoćnosti upravnog akta kojim se ukida rješenje o priznanju svojstva ovlaštenog korisnika.

Dio sedmi

OSTVARIVANJE PRAVA

GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Povreda

Članak 47.

Povredom oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti smatra se svako neovlašteno korištenje oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti ili korištenje bilo kojeg znaka ili postupka, zabranjenog prema članku 16. ovoga Zakona.

Tužba
Članak 48.

(1) Tužbu zbog povrede zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti može podnijeti osoba koja je registrirala oznaku, ovlaštene korisnici oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, udruge u području industrije i trgovine i državni odvjetnik.

Tužbom iz stavka 1. ovoga članka može se zahtijevati:

1. utvrđivanje postojanja povrede;
2. zabrana radnji kojima se povređuje zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti;
3. oduzimanje i uništenje proizvoda koji su nastali ili pribavljeni povredom zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti;
4. oduzimanje i uništenje materijala i pribora koji su pretežito korišteni u stvaranju proizvoda kojima se vrši povreda prava;
5. objavljivanje presude o trošku tuženika.

(2) Odgovornost za povredu zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti prema ovom Zakonu ne isključuje odgovornost za povredu prava i druge radnje prema odredbama koje se odnose na nepošteno tržišno natjecanje.

Šteta
Članak 49.

Ovlaštene korisnici mogu zahtijevati naknadu štete prema općim propisima o naknadi štete.

Nadležni sud
Članak 50.

U postupku pokrenutom tužbom zbog povrede oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti mjesno je nadležan trgovački sud na čijem području ovlaštene korisnici oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti imaju prebivalište, odnosno poslovni nastan.

Rok za podnošenje tužbe
Članak 51.

Tužba zbog povrede zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti može se podnijeti u roku od tri godine od dana saznanja za svaku povredu i počinitelja, a najkasnije u roku od pet godina od dana počinjenja određene povrede.

Određivanje privremene mjere
Članak 52.

(1) Tužbom zbog povrede zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti može se zahtijevati da sud odredi privremenu mjeru zabrane obavljanja radnji kojima se vrši povreda i mjeru privremenog oduzimanja proizvoda kojima se navodno vrši povreda oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti te očuvanje relevantnih dokaza o navodnoj povredi prava.

(2) Privremena mjera može se tražiti i prije podnošenja tužbe, uz uvjet da tužba bude podnesena u roku 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, ovisno o tome koji je rok dulji, od dana podnošenja zahtjeva za određivanje privremene mjere.

(3) Ako bi kasnije donošenje privremenih mjera moglo izazvati nepopravljivu štetu nositelju registracije ili ovlaštenim korisnicima oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, ili kada postoji očita opasnost od uništenja dokaza, privremena se mjera donosi bez saslušanja tuženika. U takvu slučaju tuženik se obavješćuje bez odgode. Na zahtjev tuženika obavlja se preispitivanje, uključujući i pravo na saslušanje, kako bi se u razumnom roku nakon obavijesti o mjerama donijela odluka o tome hoće li se te mjere ukinuti, mijenjati ili potvrditi.

(4) Žalba protiv rješenja kojim se određuje privremena mjera ne zadržava izvršenje rješenja.

(5) Tužbu zbog povrede oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti sud mora hitno uzeti u postupak.

Prekršajni postupak

Članak 53.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. izravno ili neizravno neovlašteno koristi oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti za iste ili usporedive proizvode radi stjecanja imovinske koristi i u slučaju kada je naznačeno stvarno zemljopisno podrijetlo proizvoda ili se oznaka zemljopisnoga podrijetla i oznaka izvornosti koriste u prijevodu ili uz dopunske izraze;
2. koristi oznake zemljopisnoga podrijetla ili oznake izvornosti na način koji šteti ugledu ili iskorištava ugled zaštićene oznake;
3. koristi lažne ili obmanjujuće obavijesti u pogledu zemljopisnoga podrijetla, naravi ili kakvoće proizvoda ili usluge na sredstvima za pakiranje, promidžbenom materijalu ili drugim dokumentima tako da ostavlja dojam postojanja veze između proizvoda ili usluge i zaštićene oznake zemljopisnoga podrijetla ili oznake izvornosti;
4. poduzima druge radnje koje bi mogle dovesti javnost u zabludu o zemljopisnom podrijetlu proizvoda ili usluge.

(2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 8.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi koja odbija dati podatke o podrijetlu i načinu stjecanja proizvoda, a koja je zatečena u posjedu takvih proizvoda koji su nezakonito proizvedeni ili stavljeni u promet.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 8.000,00 kuna fizička osoba.

(5) Proizvodi koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjene prekršaje iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka oduzet će se i uništiti, o čemu konačnu odluku donosi sudbeno tijelo.

Dio osmi

PRIMJENA POSEBNIH PROPISA

Drugi propisi koji se primjenjuju u postupku pred Zavodom
Članak 54.

Za pojedina pitanja iz postupka, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjivat će se Zakon o općem upravnom postupku.

Pristojbe i naknade troškova postupka
Članak 55.

Za postupke propisane ovim Zakonom plaćaju se pristojbe i naknade troškova postupka u skladu s posebnim propisima.

Dio deveti

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primjena Zakona na postupke u tijeku
Članak 56.

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na sve pokrenute, a nezavršene postupke u svezi sa zaštitom oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, odnosno stjecanjem prava korištenja, izuzev onih koji se odnose na proizvode čija se zaštita ostvaruje prema odredbama posebnih propisa.

(2) Pokrenuti, a nedovršeni postupci koji se odnose na proizvode čija se zaštita ostvaruje prema odredbama posebnih propisa, dovršit će se pred Zavodom prema odredbama Zakona o oznakama zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga ("Narodne novine" 78/99).

(3) Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti priznate i upisane u odgovarajući registar kod Zavoda, a odnose se na proizvode čija se zaštita ostvaruje prema odredbama posebnih propisa, upisat će se u odgovarajuće registre ustrojene prema odredbama tih propisa.

(4) Isto se odnosi na ustrojavanje i upis u registar ovlaštenih korisnika zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti za proizvode čija se zaštita ostvaruje prema odredbama posebnih propisa.

Provedbeni propisi
Članak 57.

Pitanja iz članka 9., 19., 20., 25., 29., 35., 36., 37., 39. i 42. ovoga Zakona uredit će ministar nadležan za Zavod Pravilnikom o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga na prijedlog ravnatelja Zavoda do početka primjene Zakona.

Prestanak važenja ranijeg propisa

Članak 58.

Danom početka primjene ovoga Zakona, prestaje važiti Zakon o oznakama zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga («Narodne novine» br.78/99), osim odredbe o zastupanju (članak 14.), koja se primjenjuje do donošenja posebnog zakona.

Stupanje na snagu

Članak 59.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama», a primjenjuje se od 01. siječnja 2004. godine.

VI. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA PRIJEDLOGA ZAKONA

Uz članak 1.

Člankom 1. ovoga Zakona definiran je njegov predmet i područje primjene. Utvrđeno je da se odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju na one proizvode i usluge čije je stjecanje, sustav zaštite i ostvarivanje prava uređeno posebnim propisima, izuzev u pitanjima koja nisu uređena tim propisima. U ovom trenutku to su Zakon o hrani (NN 117/03) i Zakon o vinu (NN96/03). Pod načinom stjecanja oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti podrazumijeva se administrativni postupak koji se provodi pred nadležnim tijelom državne vlasti (Državni zavod za intelektualno vlasništvo ili Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva) u kojemu se utvrđuje da li su ispunjeni svi potrebni uvjeti propisani u rečenim Zakonima da bi se mogla izvršiti registracija oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti proizvoda ili usluga. Ostvarivanje prava u svezi korištenja oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti podrazumijeva da se protiv svakoga tko krši zaštićena prava mogu poduzeti mjere koje u sebi sadrže elemente prisile (kaznene, prekršajne, privremene mjere) i mjere građanskopravne zaštite, prije svega naknade štete ovlaštenim korisnicima oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti.

Uz članak 2.

Člankom 2. definiran je pojam oznake zemljopisnoga podrijetla, koji dopušta mogućnost korištenja posrednih i neposrednih oznaka zemljopisnog podrijetla. Neposredne su oznake one koje sadrže naziv određenog lokaliteta ili kraja (stavak 1.), a posredne mogu biti i neke druge oznake koje upućuju na podrijetlo proizvoda (npr. imena poznatih trgova ili ulica velikog grada, izrazi na dijalektu koji se govori u nekom kraju, slikoviti prikazi nekoga grada, njegovih poznatih povijesnih građevina, narodnih nošnji nekoga kraja i sl.), a koje u javnosti izazivaju predodžbu da je taj proizvod ili usluga upravo zbog svojega zemljopisnog podrijetla kvalitetniji od ostalih istovrsnih proizvoda iz drugog mjesta ili kraja (stavak 2.).

Uz članak 3.

Člankom 3. definiran je pojam oznake izvornosti, koji je kvalificirani oblik oznake zemljopisnoga podrijetla i čiji je ugled u javnosti vezan uz prirodnu lokaciju iz koje potječe proizvod koji se upotrebljava u izvornom stanju, bez utjecaja ljudskog rada na njegovu kakvoću (npr: mineralne vode, prirodne soli, prirodni kamen) ili je samo ljudski rad bitan za kakvoću proizvoda izrađenih bez utjecaja prirodnih uvjeta, prema uvriježenom tradicionalnom proizvodnom postupku. Naravno da ima proizvoda kod kojih su obje komponente jednako važne, i prirodne okolnosti i ljudski rad. Ovdje treba naglasiti da je uloga kvalificirane oznake podrijetla različita od uloge znaka kakvoće proizvoda. Znak kakvoće potvrđuje samo tehničko svojstvo proizvoda i njime se može služiti svaki proizvođač koji je ugovornim putem stekao pravo na njegovu uporabu. Oznaku izvornosti smije uporabiti samo proizvođač iz onoga područja koje daje proizvodu osobit ugled.

Uz članke 4. i 5.

Članci 4. i 5. odnose se na mogućnost korištenja oznake izvornosti kod tradicionalnih naziva i u slučaju kada sirovina za proizvodnju potječe iz područja šireg i različitog od područja u kojem se vrši prerada proizvoda, ali uz ispunjenje posebnih uvjeta.

Uz članak 6.

Člankom 6. utvrđeno je u kakvom obliku može biti prikaz oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti. Tako je predviđena mogućnost prikaza u obliku riječi za oznaku zemljopisnog podrijetla i oznaku izvornosti, uz dodatnu mogućnost da se oznaka zemljopisnog podrijetla prikaže i u obliku slike, koja može biti kartografski prikaz ili neki drugi simbolični prikaz koji upućuje da proizvod ili usluga potječu iz određenog zemljopisnog područja.

Uz članak 7.

Članak 7. određuje koji se nazivi mjesta podrijetla ne mogu štiti oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom izvornosti, jer bi bila štetna u gospodarskom prometu zbog mogućnosti zbunjivanja javnosti i njihova dovođenja u zabludu o zemljopisnom podrijetlu proizvoda i usluga. U ovom članku su pobrojani slučajevi koji mogu biti razlogom za isključenje od zaštite. Jedan od takvih razloga je i naziv koji je uslijed dugotrajne uporabe u običnom govoru izgubio svoje zemljopisno značenje i postao generički naziv.

Uz članak 8.

Člankom 8. regulirano je što podrazumijeva generički naziv. Generički naziv podrazumijeva naziv proizvoda ili usluge koji se odnosi na mjesto u kojemu je proizvod ili usluga izvorno nastao, ali kojega javnost zbog dugotrajne uporabe poistovjećuje sa općim nazivom, koji se odnosi na vrstu ili svojstvo toga proizvoda ili usluge. Pri određivanju da li je neki naziv postao generički uzimaju se u obzir svi čimbenici, a osobito postojeća situacija u zemljopisnom području iz kojega taj naziv potječe kao i u područjima potrošnje proizvoda. Za vrijeme dok je naziv mjesta podrijetla zaštićen oznakom zemljopisnog podrijetla ne može postati generički naziv.

Uz članak 9.

Člankom 9. definiran je pojam istoobličnice (homonimne oznake) utvrđujući da je istoobličnica pojava kada su nazivi dva ili više mjesta podrijetla proizvoda ili usluga jednaki ili gotovo jednaki u pisanom obliku, te da će zaštita takvih naziva biti dopuštena svim osobama koje ispunjavaju, ovim Zakonom, propisane uvjete. Da bi se osigurala pravilna informiranost javnosti, korisnik istoobličnice u obvezi je dati dovoljno informacija o stvarnom podrijetlu proizvoda na etiketi ili pakirnom materijalu, da bi se istoobličnice mogle što bolje razlikovati jedna od druge i da ne bi obmanjivale javnost.

Uz članak 10.

Člankom 10. određeno je da se prava i obveze propisane ovim Zakonom odnose na domaće pravne i fizičke osobe, kao i na strane osobe, uz propisana ograničenja za strane osobe. Strane osobe mogu tražiti zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti, kao i upis ovlaštenih korisnika, ako su im ta prava priznata u zemlji podrijetla. Pod “zemljom podrijetla” podrazumijeva se i neki regionalni oblik udruživanja u okviru Europske unije, koji se pojavljuje kao supranacionalni pravni oblik za države članice. Strana osoba može tražiti zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti i kada to proizlazi iz dvostranih ili međunarodnih ugovora o uzajamnoj zaštiti zemljopisnih oznaka podrijetla koje je zaključila ili ratificirala Republika Hrvatska.

Uz članak 11.

Navedenim člancima reguliran je postupak ostvarivanja zaštite oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti. Tako je čl. 11. utvrđeno da se pravna zaštita oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda i usluga ostvaruje u upravnom postupku kojega vodi Državni zavod za intelektualno vlasništvo, osim za proizvode čija se zaštita ostvaruje prema posebnim propisima. Odluke donesene pred Zavodom su konačne, protiv njih se ne može podnijeti žalba, ali se može voditi upravni spor.

Uz članak 12.

Člankom 12. utvrđeno je da se zaštita naziva ili koje druge oznake mjesta podrijetla proizvoda ili usluge ostvaruje upisom u odgovarajući registar.

Uz članak 13.

Člankom 13. određeno je koje su osobe ovlaštene za podnošenje prijave za upis oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti. U pravilu su to udruge proizvođača i/ili prerađivača određenog proizvoda ili davatelji usluga, te tijela lokalne samouprave, komore i institucije koje djeluju na/u području za koje se traži zaštita. Pojedini proizvođač i/ili prerađivač to može biti samo u iznimnim slučajevima uz uvjete propisane ovim Zakonom.

Uz članak 14.

Člankom 14. utvrđeno je da strane osobe koje nemaju sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj mogu poduzimati radnje pred Zavodom samo preko ovlaštenih zastupnika upisanih u poseban registar Zavoda.

Uz članak 15.

Ovim člancima regulirano je pravo korištenja oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti. Člankom 15. utvrđeno je da zaštićenu oznaku mogu koristiti osobe, koje udovoljavaju svim potrebnim uvjetima propisanim ovim Zakonom i koji su upisani u određeni registar.

Uz članak 16.

Člankom 16. propisana je zaštita oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti. U tom smislu registrirane oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti štite se od korištenja koje bi učinila bilo koja osoba koja ne obavlja i nema upisanu potrebnu djelatnost u određeni registar, te bilo koji drugi oblik korištenja registrirane oznake opisan stavkom 1. ovoga članka. Zabrane u korištenju oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti ne odnose se na korištenje naziva tvrtke tijekom njena djelovanja, osim ako je takav naziv korišten sa svrhom obmanjivanja javnosti.

Uz članak 17.

Člankom 17. reguliran je odnos prema žigovima koji u svom nazivu sadrže oznaku zemljopisnog podrijetla i služe za označavanje proizvoda i usluga koji su istovjetni ili su iste vrste kao i zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka izvornosti. Ako je za takav žig u dobroj vjeri podnesena prijava ili je registriran prije podnošenja zahtjeva za upis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, on se neće poništavati iz razloga što u svom nazivu sadrži tu oznaku. Ali ako je uporaba tih oznaka takve naravi da bi se javnost mogla dovesti u zabludu o stvarnom podrijetlu proizvoda i usluga, žig će se poništiti u postupku koji se može pokrenuti po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe.

Uz članak 18.

Člankom 18. utvrđen je način na koji se vrši označavanje prava korištenja. Korisnik oznake zemljopisnog podrijetla može uz zaštićeni naziv staviti znak "ZP" a korisnik oznake izvornosti može staviti znak "I".

Uz članak 19.

Člankom 19. definirane su vrste registara koje vodi Zavod, a odnose se na vrste proizvoda i usluga za koje se postupak registracije provodi po ovom Zakonu. Upis u registar se vrši na hrvatskom jeziku, a strana osoba je uz ovjerovljeni prijevod javne isprave na temelju koje se zahtjeva upis, u obvezi dostaviti tu ispravu i na službenom jeziku zemlje podrijetla. Podaci koji će se upisivati u pojedini od registara bit će određeni Pravilnikom. Načelo dostupnosti javnosti upisanih podataka ostvaruje se mogućnošću uvida u registar svakoj zainteresiranoj osobi, bez plaćanja bilo kakve pristojbe i naknade troškova.

Uz članke 20. do 24.

Navedenim člancima reguliran je postupak koji se pokreće u svrhu upisa oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti proizvoda ili usluga u određene registre. Postupak se pokreće pisanom prijavom koja sadržava zahtjev. Zahtjevom iz prijave može se zatražiti zaštita samo jedne oznake, koja se odnosi samo na jednu vrstu proizvoda ili usluga. Oblik prijave propisuje se Pravilnikom o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga. Uz prijavu, pored drugih propisanih dijelova, mora biti priložena i specifikacija, kao njen najvažniji dio. Specifikacija oznake zemljopisnog podrijetla mora sadržavati naziv proizvoda ili

usluge, stručno opisana osobita svojstva iz kojih proizlazi da se radi o proizvodima i uslugama posebne kakvoće, ugleda ili nekih drugih posebnih svojstava te precizno određivanje zemljopisnog područja na koji se odnosi zahtjev.

Ako se ista oznaka zemljopisnog podrijetla koristi za označavanje više različitih proizvoda ili usluga, za svaki proizvod ili uslugu podnosi se zasebna specifikacija.

Specifikacija oznake izvornosti mora sadržavati pored naziva proizvoda ili usluge i opis proizvoda ili usluge, uključujući sirovinu, iz kojih je vidljivo da su određena kakvoća i svojstva proizvoda ili usluge isključivo ili presudno nastala pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određenog zemljopisnog područja. Mora sadržavati i definiciju zemljopisnog područja i definiciju područja iz kojega mogu dolaziti sirovine, ako se ono razlikuje od područja u kojem se obavlja obrada i u tom slučaju dokaz da je udovoljeno uvjetima iz čl. 5. ovoga Zakona. Potrebno je detaljno opisati postupak dobivanja proizvoda, a ako se pri tome koristi i nepromjenjivi lokalni postupak, potrebno je i njega opisati. Ako se zahtjeva zaštita usluge potrebno je opisati posebnosti u pružanju usluga koje su vezane uz to zemljopisno područje.

Uz članke 25. i 26.

Članci 25. i 26. odnose se na postupak upisa prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti proizvoda i usluga u određene registre. Ovaj postupak se pokreće prijavom koju mogu podnijeti osobe iz članka 13. stavak 1. točka 1. i 2. ovoga Zakona, koje su ujedno i podnositelji prijave za upis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti. Prijava prava korištenja koju podnosi udruga podnosi se u ime članova te udruge. Proizvođač koji nije član udruge koja je podnijela zahtjev za upis oznake zemljopisnog podrijetla ili upis oznake izvornosti, može podnijeti zahtjev za pravo korištenja samostalno, ali mora pred Zavodom dokazati da ispunjava sve uvjete navedene u ovom Zakonu i Pravilniku. Člankom 26. propisano je da zahtjev za upis prava korištenja mora sadržavati podatke o podnositelju prijave, naziv proizvoda ili usluge za koji se taj upis traži, te dokaz o plaćenju pristojbi i naknadi troškova.

Uz članke 27. do 29.

Navedenim člancima reguliran je postupak ispitivanja urednosti prijave podnesene za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznaku izvornosti koji se provodi pred Zavodom. Prijava je uredna ako sadržava sve Zakonom propisane podatke (zahtjev za upis oznake, specifikaciju, dokaz u obliku javne isprave, ako se radi o zahtjevu strane osobe za upis zaštićene oznake u zemlji podrijetla, dokaz o uplaćenju upravnoj pristojbi i naknadi troškova postupka, podatke o opunomoćeniku ili ovlaštenom zastupniku ako ga ima podnositelj prijave). Člancima 27. i 28. propisan je postupak formalnog i supstancijalnog ispitivanja prijave, a člankom 29. objava prijave, nakon čega prijava postaje dostupna javnosti. Prijava se objavljuje u službenom glasilu Zavoda. Na objavlvenu prijavu oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti može se podnijeti prigovor u Zakonom propisanom roku.

Uz članke 30. i 31.

Ovim člancima propisan je postupak koji se vodi po podnesenom prigovoru. Na objavlvenu prijavu oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti prigovor može podnijeti svaka zainteresirana osoba koja ima poslovni nastan ili prebivalište na

području Republike Hrvatske, ako smatra da prijava ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom. Prigovor je ovlašten podnijeti i nositelj trgovačkog imena ili registriranog žiga, ako je objavljena oznaka u cijelosti ili djelomično identična s tim trgovačkim imenom ili žigom registriranim u dobroj vjeri, a izvjesno je da bi njihovo zajedničko opstojanje u gospodarskom prometu dovelo do vjerojatne zabune u predodžbi potrošača o stvarnom podrijetlu proizvoda ili usluge. Ovo pravo pripada i nositelju žiga koji je stekao posebnu reputaciju i poznatost kroz raniju dugotrajnu uporabu, ako bi zaštita oznake koja je u cijelosti ili djelomično identična s tim žigom mogla dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda ili usluge.

Institut prigovora nije primjenjiv na stjecanje prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti proizvoda ili usluga. Rok za podnošenje prigovora iznosi tri mjeseca od dana objave prijave u službenom glasilu Zavoda.

Uz članke 32. do 36.

Navedeni članci odnose se na postupak upisa oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti u određeni registar te definiraju sadržaj upisa. Poseban upis nositelja prava korištenja vrši se u registar ovlaštenih korisnika. U taj se registar upisuju osobni podaci o nositelju prava korištenja, zemljopisni naziv koji se štiti oznakom, registarski broj oznake, te drugi podaci koji se propisuju Pravilnikom.

Protiv konačnih odluka Zavoda o prihvatanju ili odbijanju upisa u registar prema člancima 32. i 33. ovoga Zakona može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Uz članke 37. do 40.

Podaci o zaštićenoj oznaci zemljopisnog podrijetla ili oznaci izvornosti objavljuju se u službenom glasilu Zavoda i time postaju dostupni javnosti. Kod ovog oblika prava industrijskog vlasništva nema nositelja prava vlasništva kao kod individualnih prava, već postoji pravo korištenja i to samo od onih korisnika koji su u Zakonom propisanom postupku postali ovlašteni korisnici i koji su upisani u registar korisnika. Ovlašteni korisnik ima pravo koristiti zaštićeni naziv isključivo za označavanje vrste proizvoda na koji se odnosi ta oznaka. Ovo pravo odnosi se i na uporabu zaštićene oznake na sredstvima za pakiranje, katalogima, prospektima, oglasima i drugom reklamnom materijalu. Oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti ne može biti predmet ugovora o prijenosu prava, licenciji, zalogu, franšizi ili bilo kojeg drugog oblika ustupanja prava, ali može biti predmet zajedničkog žiga, ako ima više ovlaštenih korisnika.

Uz članke 41. i 42.

Ovim člancima definirano je trajanje zaštite oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti te trajanje i produljenje prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti. Trajanje oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti nije ograničeno. Pravo korištenja traje deset godina od dana upisa ovlaštenog korisnika u registar. Ovo pravo može se produžavati neograničeni broj puta, ako se uplati pristojba i naknada troškova u iznosu propisanom posebnim propisom.

Uz članke 43. do 46.

Člankom 43. utvrđeni su načini prestanka prava korištenja oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti. To može biti u slučaju kada se ovlašteni korisnik odrekne prava korištenja, ili na temelju pravomoćne sudske ili koje druge odluke nadležnog tijela, ili ako je prestala postojati pravna osoba, odnosno ako je umrla fizička osoba. Člancima 44. do 46. reguliran je postupak proglašavanja ništavim rješenja o zaštiti oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti, te ukidanja rješenja o priznanju prava korištenja, kao i pravni učinci u svezi s tim. Osobi koja je upisana u registar ovlaštenih korisnika oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti prestaje pravo korištenja nakon pravomoćnosti upravnog akta kojim se ukida rješenje o priznanju svojstva ovlaštenog korisnika.

Uz članke 47. do 51.

Ovim člancima regulirano je pitanje građanskopravne zaštite. Definirano je što se smatra povredom oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti, te odgovornost počinitelja za učinjenu štetu. Utvrđen je rok za podnošenje tužbe i iznosi tri godine od dana saznanja za svaku povredu (subjektivni rok) ili najkasnije pet godina od dana počinjenja određene povrede (objektivni rok). Ovlašteni korisnici mogu zahtijevati naknadu štete prema općim propisima o naknadi štete.

Uz članak 52.

Tužbom zbog povrede zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti može se zahtijevati da sud odredi privremenu mjeru zabrane obavljanja radnji kojima se vrši povreda i mjeru privremenog oduzimanja proizvoda kojima se navodno vrši povreda zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti. Privremena mjera se može tražiti i prije podnošenja tužbe, uz uvjet da tužba bude podnesena u roku 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, ovisno o tome koji je rok dulji, od dana podnošenja zahtjeva za određivanje privremene mjere. Predviđeni su slučajevi određivanja privremene mjere bez saslušanja tuženika, ako postoji očita opasnost od uništenja dokaza. U takvom slučaju tuženik se obavješćuje bez odgode, a na njegov zahtjev obavlja se preispitivanje poduzetih mjera uključujući i pravo na saslušanje, kako bi se donijela odluka o tome hoće li se mjere ukinuti, mijenjati ili potvrditi. Žalba protiv rješenja kojim se određuje privremena mjera ne zadržava izvršenje rješenja.

Uz članak 53.

Ovim člankom reguliran je prekršajni postupak. Utvrđeno je što se smatra prekršajnim povredama i koje su kazne za pravne i fizičke osobe kada počine koji od propisanih prekršaja. Najveća propisana kazna za pravne osobe iznosi 100.000,00 kuna, a za fizičke osobe 8.000,00 kuna.

Uz članke 54. do 55.

Ovim člancima utvrđeni su drugi propisi koji se primjenjuju u postupku pred Zavodom. To je Zakon o općem upravnom postupku (NN 53/91) koji se primjenjuje

kao supsidijarni izvor prava za pojedina pitanja iz postupka koja nisu uređena ovim Zakonom. Posebnim propisom regulirano je plaćanje pristojbi i naknade troškova postupka, koji se primjenjuju u odnosu na ovaj Zakon.

Uz članke 56. do 59.

Navedenim člancima regulirane su prijelazne i završne odredbe. U njima je određena primjena ovoga Zakona na postupke u tijeku. Pokrenuti, a nedovršeni postupci koji se odnose na proizvode čija se zaštita ostvaruje prema odredbama Zakona o hrani i Zakona o vinu, dovršit će se pred Zavodom prema odredbama Zakona o oznakama zemljopisnog podrijetla proizvoda i usluga (NN 78/99). Glede provedbenih propisa utvrđeno je da će ministar znanosti i tehnologije, na prijedlog ravnatelja Zavoda, donijeti Pravilnik za provedbu ovoga Zakona do početka njegove primjene, 01. siječnja 2004. godine.